

AN-SIKTET

FOLKARE SLÄKTFORSKARFÖRENING

Nr 1

Årg. 24

Mars 2011

VÅRNUMMER

Detta nummer innehåller kallelse till årsmötet men du får också ta del av hur en soldat kunde ha det i sin backstuga och en del annat.

Handlingar till ÅRSMÖTET

Sidan 3ff

Backstugusittare och soldat

Ett soldatöde under indelningsverkets tid.

Sidan 7ff

Familj från By hårt drabbad

Död man hittad hängd i sitt strumpeband.

Sidan 10ff

Genline

GENLINE.SE
KYRKBÖCKER PÅ NÄTET

och SVAR

Riksarkivet

SVAR - Svensk arkivinformation
besöker Avesta.

Sidan 13

Finska Emigranter

Sidan 14

Gångbron i kvällningen!

foto: Per Erik Pettersson

ÅRSMÖTE i Fridolinsalen Avesta bibliotek tisdag den 29 mars kl. 18.00

Vi börjar med att **Per Erik Pettersson** tar oss med på en bildkavalkad i **Avesta då, nu och sedan**.

Därefter följer årsmötesförhandling, lotteri mm.

För att vara röstberättigad skall du ha betalat din medlemsavgift för 2011!

FOLKARE SLÄKTFORSKARFÖRENING

Föreningen bildades 9 april 1987 och är ansluten till
Sveriges Släktforskarförbund och
Dalarnas Släktforskarförbund

Postadress: c/o SV Dalarna
Box 1, 774 21 AVESTA
Besöksadress: Myrgatan 3 (Vuxenskolan) AVESTA
tel 076-795 81 87
e-post: folkare.fsf@tele2.se

Medlemsavgift: 175 kr
Familjemedlem: 60 kr
Ungdomsmedlem: 50 kr (t o m 20 år)
Medlemmar utanför Sverige 200 kr
Plusgiro 58 45 11 – 0

STYRELSE**Ordförande Birgitta Larhm**

Prästgatan 14 B, 774 31 AVESTA tel 0226-558 94
e-post: abl.avesta@tele2.se

Vice ordförande Göran Bengtsson

Tolvmansgränd 14, 775 71 KRYLBO tel 0226-610 86
e-post: 796bengtsson@telia.com

Kassör Monica Burman

Lingongränd 10, 774 62 AVESTA tel 0226-513 52
e-post: systermonkan@hotmail.com

Sekreterare Anders Larsson

Bragegatan 19, 774 41 AVESTA tel 0226-561 19
e-post: bubo.brage@telia.com

Materialförvaltare Berit Nylén Åkergren

Gubbmossvägen 19, 774 61 AVESTA tel 0226-551 82
e-post: lars-berit@telia.com

Suppleant Monika Pettersson

Gammelängsv 41, 774 35 AVESTA tel 0226-527 73
e-post: monika.p@delta.telenordia.se

Suppleant Barbro Vikström

Kyrkogatan 16 A, 774 31 AVESTA tel 0226-556 02
e-post: babba.vikstrom@telia.com

Adjungerad Sylvia Lundewall

Gussarvsg 14B, 776 30 HEDEMORA tel 0225-711 158
e-post: sylvia@lundewall.st

VALBEREDNING**Rune Johansson, sammankallande**

Bergslagsv 55, 774 31 AVESTA tel 0226-147 44
e-post: rune.e.johansson@telia.com

Bengt-Ove Andersson

Sör Nävde 47, 774 92 AVESTA tel 0226-220 40
e-post: larsols47@hotmail.com

Ingemar Jansson

Krontallsv 17B, 774 62 AVESTA tel 0226-513 99
e-post: i.jansson@globalnet.net

AN-SIKTET

Redaktörer: **Birgitta Larhm och Barbro Vikström**
adresser, se ovan

FSFs hemsida: www.avesta-hasse.se/folkare/

Redaktör: **Hans Groth**
Gyllenvägen 12, 774 61 AVESTA tel 0226-584 67
e-post: hans.groth@telia.com

Författaren ansvarar själv för insänt material.
Citat ur An-Siktet får göras om källan anges.

Innehåll:

Årsmöte	1
Anbyte	2
Förslag till Dagordning för årsmötet	3
Verksamhetsberättelse 2010	4
Nya medlemmar	6
Avlidna medlemmar	6
Backstusittare i den gamla goda tiden	7
Soldaten Gynt och hans ättlingar	8
Arkivens dolda skatter – sök svaren i originalen	9
Ond, bråd död	10
Resa till Kungliga Biblioteket	12
Styrelsen rapporterar	13
Efterlysning	13
Fru Björkman, barnmorska	13
Vörå Emigrationscenter	14
Försäljning	15
Utö gruvor	16

Vi skulle behöva lite material till An-Siktet. Ta och kolla bland dina forskningsresultat om du kan få ihop en liten historia. Du kanske har sett något kufiskt vid din forskning. Det behöver inte vara märkvärdigt och stort. Det finns många intressanta händelser i vardagslivet.

Vi ser fram emot din historia. /Redaktörerna

**Föreningens
telefonnummer
076-795 81 87**

Björklingebygdens Släktforskarförening

Inbjuder till anbyte om Uppland med tonvikt på socknar norr och öster om Uppsala.
Lördagen den 26 mars kl. 10.00-15.00 Furuliden,
Södra Långåsvägen 10, Björklinge.

Anmälan senast 14 mars.
Kostnad 150 kronor.

Ring för information och anmälan
Ulla Löfgren 018-37024
eller gå in på vår hemsida
www.bjorklinge.se

Förslag till

DAGORDNING för Folkare Släktforskarförenings årsmöte 2011

1. **Mötets öppnande**
2. **Fråga om årsmötet är stadgeenligt utlyst**
3. **Fastställande av dagordning**
4. **Val av mötesfunktionärer**
  - a. Val av ordförande för mötet
  - b. Val av sekreterare för mötet
5. **Val av två justeringsmän, tillika rösträknare**
6. **Fastställande av röstlängd**
7. **Rapporter**
8. **Skrivelser**
9. **Verksamhetsberättelse 2010**
10. **Kassörens rapport**
11. **Revisorernas berättelse**
12. **Ansvarsfrihet för styrelsen**
13. **Val**
  - a. Ledamöter till styrelsen (3 ordinarie +1 suppleant) 2 år
  - b. Adjungerad till styrelsen 1 år
  - c. Två revisorer 1 år
  - d. Två revisorssuppleanter 1 år
  - e. Två redaktörer till An-Siktet 1 år
  - f. Valberedning, tre ledamöter, en sammankallande 1 år
14. **Fastställande av årsavgift för Folkare Släktforskarförening år 2012**
15. **Dalarnas Släktforskarförbund verksamhetsår 2010**
16. **Val av representanter till Bergslagssamverkan 2011**
  - a. Två ordinarie ledamöter 1 år
  - b. Två suppleanter 1 år
17. **Släktforskardagarna 2011, Norrköping**
  - a. Representanter
  - b. Föreningsbord
18. **Övriga frågor**
19. **Avslutning**

Folkare Släktforskarförening

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2010

Styrelsen för Folkare Släktforskarförening (FSF) lämnar härmed verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2010-01-01 -- 2010-12-31.

Folkare Släktforskarförening är sedan år 1988 ansluten till Sveriges Släktforskarförbund och sedan 1999 även ansluten till Dalarnas Släktforskarförbund som är en sammanslutning av släktforskarföreningar i Dalarna.

Styrelse, revisorer och valberedning

Styrelsen har sedan årsmötet 2010-02-24 bestått av:

Birgitta Larhm	ordförande (2010-2012)
Göran Bengtsson	vice ordförande (2009-2011)
Anders Larsson	sekreterare (2010-2012)
Monica Burman	kassör (2009-2011)
Berit Nylén Åkergren	materialförvaltare (2010-2012)
Monika Pettersson	suppleant (2009-2011)
Barbro Vikström	suppleant (2010-2012)
Sylvia Lundewall	adjungerad (2010-2011)

Ordinarie revisorer har varit Gösta Söderberg och Nils Käcko med Lars-Ove Johansson och Marianne Eriksson som revisorssuppleanter.

Valberedning har varit Rune Johansson, Bengt-Ove Andersson och Ingemar Jansson, med Rune Johansson som sammankallande.

Medlemsantal

Den 31/12 2010 var vi 320 medlemmar, att jämföras med 353 den 31/12 2009, en minskning med totalt 33 medlemmar.

Styrelsemöten

Styrelsen har under verksamhetsåret hållit 8 protokollförda sammanträden, sammanträdena har hållits i forskarlokalen Myrgatan 3.

Släktforskarlokal

Vi har sedan februari 1999 hyrt lokal av Studieförbundet Vuxenskolan i Avesta, Myrgatan 3. De mikrokortläsare, mikrokort över kommunens församlingar, pärnarna från SVAR som tidigare fanns i bibliotekets källarlokal finns i föreningens lokal. Beställning av mikrokort från SVAR har mer eller mindre upphört. Under året har vi medlemmar bemannat lokalen.

Dalarnas Släktforskarförbund

Under året har Birgitta Larhm och Barbro Vikström varit ordinarie ledamöter med Göran Bengtsson och Monica Burman som suppleanter i styrelsen för Dalarnas Släktforskarförbund.

Det har under år 2010, likväl som under år 2009, inte hållits några protokollförda styrelsemöten. På Internet under Dalarötter finns dalaförbundet med föreningsinformation, kalendarium, efterlysningar mm, där även Folkare Släktforskarförening finns representerad.

Bergslagsföreningar i samverkan

Under året har Birgitta Larhm och Barbro Vikström varit ordinarie representanter i Bergslagssamverkan med Göran Bengtsson och Monica Burman som suppleanter.

Lördagen den 20/2 träffades föreningarna i Bergslagen i Västerås och FSF representerades av Barbro Vikström och Göran Bengtsson. Lördagen den 20/11 träffades föreningarna i Bergslagen i Nora och FSF representerades av Barbro Vikström och Birgitta Larhm.

Ekonomi

Föreningens ekonomi är stabil. Vi har som tidigare år delat ut en stor del post *per fot* och har på detta sätt kunnat hålla nere portokostnaderna. Vi tackar de personer som har ställt upp och promenerat.

Medlemsmöten och träffar

- 24 februari   **Årsmötesförhandling** i Fridolinsalen Avesta bibliotek och föreläsning av Jan-Henrik Marinder, Ludvika.
- 1-2 mars   Skolungdomar fick **Prova på släktforskning** under sportlovsveckan
- 10 april   Forskarresa till **Släktforskarnas Hus** i Leksand.
- 4 maj   Resa till **Riksarkivet** i Stockholm.
- 29 maj   **Kyrkogårdsvandring i Hedemora**, Linnea Kärverno var vår guide denna lördag
- 6 juni   **Kyrkogårdsvandring i Folkärna** med Lars Östlund som vår guide.
- 16 oktober   **Stjärnsund**, Hans Dahlfors visade oss herrgården, Louise Larsson berättade om kyrkan och kyrkogården.
- 30 oktober   Forskarresa till **Släktforskarnas Hus** i Leksand.
- 17 november   Studieresa till **Mentalvårdsmuseet i Säter**, Marie Lennestig berättade om dess verksamhet och historia.
- 2 december   Studiebesök till **Håksberg**, Göran Gullbro berättade om handlingarna i länsarkivet..

Släktforskarlagarna i Örebro

Under Släktforskarlagarna i Örebro 27-29/8 Barbro Vikström och Monica Burman deltog som föreningens ombud vid riksstämman. Dessutom hade vi bokbord som bemannades av Barbro Vikström, Monica Burman, Anders och Inger Larsson. Bokbordet delade vi med föreningarna i Falun och Gagnef.

An-Siktet

Medlemsbladet An-Siktet har under året utkommit med 4 nummer. Tidningen har skickats till föreningens medlemmar men även till andra släktforskarföreningar och institutioner inom Sverige och Finland.

Redaktionen har under verksamhetsåret bestått av Barbro Vikström och Birgitta Larhm. Redaktörerna vill framföra ett tack till de personer som genom sina bidrag har gjort vårt medlemsblad varierande och läsvärt. Från och med 2009 trycks vårt medlemsblad hos Centrum Tryck i Avesta.

Hemsidan

På FSFs hemsida får föreningens medlemmar fortlöpande information om verksamhet mm. Hemsidan är ett forum för att underlätta kontakterna med varandra och andra forskare. Hans Groth har varit redaktör för hemsidan sedan starten. Adressen är www.avesta-hasse.se/folkare/

Bibliotek

FSF har fått böcker och uppsatser från både medlemmar och andra personer. Dessa litteraturgåvor finns efter registrering tillgängliga till hemlån för medlemmar. Vi vill framföra ett stort tack för gåvorna.

Arkiv

FSF erhåller medlemsblad från andra släktforskarföreningar i Sverige och Finland. Dessa är registrerade och insatta i pärmar som finns i vår lokal.

Avesta kommunarkiv

Våra handlingar såsom ekonomihandlingar, protokoll, släktutredningar mm finns arkiverade i Avesta kommunarkiv.

Slutord

Styrelsen vill tacka medlemmarna för det förtroende som visats oss under det gångna året. Vi vill även framföra ett tack till Kultur Avesta och SV för gott samarbete under det gångna året.

Avesta i januari 2011

Birgitta Larhm

Göran Bengtsson

Monica Burman

Anders Larsson

Berit Nylén Åkergren

Monika Pettersson

Barbro Vikström

Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Medlemsnr 87

Maria Bertilsson
Envägen 2
776 92 Hedemora

Medlemsnr 300

Ulf Kolmodin
Kärrgatan 4 B
775 52 Krylbo

Medlemsnr 246

Göran Werneman
Engelbrektsplan 1 nb
731 30 Köping

Avlidna medlemmar!

Majlis Lönnroth Sala har avlidit den 30 december 2010 i en ålder av 67 år. Majlis var född 25 november 1943 i Avesta. Hon har varit medlem i Folkare Släktforskarförening sedan år 2004.

Nils Erik Hogbrink Nordanö Krylbo har avlidit den 1 januari 2011 i en ålder av drygt 77 år. Nils Erik var född 29 april 1933 i Ytterselö Södermanlands län. Han har varit medlem i Folkare Släktforskarförening sedan år 1999.

Folke Andersson Bengtsbo Avesta har avlidit den 4 januari 2011 i en ålder av 84 år. Folke var född 9 juni 1926 i Grytnäs. Han har varit medlem i Folkare Släktforskarförening sedan år 2006.

Vi lyser frid över deras minne!

Backstusittare i den gamla goda tiden

av Elna Hedberg i Brovallen 1954

Gyntbacken i Olsbo beboddes i slutet av 1800-talet av en ättling till soldatsläkten Gynt. Gynt-Anders var stor och stark och svartmuskig med ett tovtigt helskägg som fick sin nödvändigaste ans av rockärmen när "takdroppet" så fordrade. Hans leverne liknade nog i stort Sven Duvas. Han "slet ont på åkern som en träl och bröt upp skog och mark". Och ändå var fattigdomen bofast i hans koja. – Gynt- Anders var icke torpare, han rådde själv om stugan och de små uthusrucklen, men den stod på ofri grund. Jorden tillhörde Mats-Pers-egendom. Gynt-Anders fick ju arbeta åt vem han ville. Men höll sig envist kvar hos Mats-Pers-Petter av den anledningen, att han år ut och år in fick ta födan till familjen och kon Böna – i förskott. För att sedan arbeta av, men aldrig "hinna ifatt". Att göra upp räkning var inte värt att föreslå. Då blev gubben arg – tills han behövde förskott nästa gång. Hela vintern arbetade han med huggning och kolning. På sommaren arbetade han vid jordbruket.

Gynt-Johanna, Gynt-Anders gumma, var gubbens raka motsats på alla sätt. Liten och mager och såg velig och skygg ut, men ytterst lättfotad och pigg när det gällde hela byns nyhetsförmedling. När man såg Gynt-mor lägga klinkan på farstudörren och den rutiga halsduken flaxa genom "fä-gatu", då visste man, att nu är expressen här. En del nyheter tyckte nog mororna var värda en kaffekopp eller kanske ett "gusslån" i förklä, som då fästes upp i en större eller mindre kont på magen och så iväg till nästa gård. – Billig telefon i all fall. – Men när Mats-Pers-Moran sa åt henne att inte berätta mer än hon visste, sprang hon rädd som en hare hem efter en rumsbjörk, den enda blomman hon hade bakom sina smutsiga rutor, och gav lill-Stina, morans minsta. Gynt-Johanna fick sedan i lill-Stina en trogen försvarare.

Ungdomarna, som det då fanns gott om i bondgårdarna, var också intresserade av nyheter, men mötte helst "expressen" utanför knuten om saken var riktigt brännande. "Har hon? – Är han?" – o.s.v. – Då fanns inga långa tidningsspalter om förlovningar, ej heller ringar och förlovningskort – och då var Gynt-Johanna bra att ha.

Byns ungar sprang ofta till gummans stuga för det kunde vankas en liten, liten sockerbit. Hon knackade då itu sockerbiten med den svarta eldtången på spishällen så den blev lagom stor, svart blev den – men smakade socker. Att sedan kasta lystna blickar på sockerbitarna var inte lönt, för gumman hade satt armbågen i sockerskålen och drack nu sitt fat-kaffe i största ro.

I Gynt-stugan fanns också sex stycken egna ungar som nog vår Herre och snälla människor fick ha i åtanke, men åren gick och alla växte upp till arbetsamma och självförsörjande medborgare. Enbart ljusa barndomsminnen hade de nog inte, helst när "vänn-fallen", som gumman kallade honom, kom hem i pickalurven. Då gällde det för Johanna att vara snabbfotad och ungarna hade nog en medfödd vana att försvinna vid sådana tillfällen.

Stugan bestod av kök och kammare. Köket, ett litet kyffe, som till största delen upptogs av en stor, öppen spis med bakugn, ett lågt fönster som skymdes av en stege utanför var uppgång på vinden. Tack vare "torrfuorna" på Mats-Pers-skogen kunde värmen erhållas gratis. Möbleringen i stugan var ytterst tarvlig. Det åts för det mesta vid spishällen. Och så var det den s.k. kammarn. Lika tarvlig men större, och med två fönster, inga innanfönster. Vidare en liten öppen spis och mitt på golvet en lucka ner i potatiskällaren. På en stege klev man ned ganska djupt i mörkret. Timmerväggarna var endast rappade med något slags grått bruk. I muren i båda rummen var inmurade järnkrokar som användes att sätta torrvedsblossen i. Väggar och tak omkring dem var mer än svartrökta. Numera användes s.k. flasklampa, som bestod av ett smalt järnrör genomdraget av en bomullsremsa som veke. Röret stacks sedan ner i en flaska med rovolja. Så petade man upp veken lagom med en stoppnål och tände. Ville det sig väl, syntes det var lampan stod. Talgljus kunde ju inte stöpas där det inte fanns någon talg. På senare år inmurades en gammal kokspis i kammarn och då övergavs det ruffiga köket alldeles. De två jäntorna var nu så stora att de kunde hantera kvast och skurviska (gjord av torrt granris). Var golvet för "tjockt" att knäskura, togs störviskan till. Det var endast att fästa en stör stadigt i viskans övre ände och sätta igång, slå vatten på golvet och strö på sand och sedan hålla stören med händerna och sätta ena foten stadigt på viskan – och sparka fram och åter tills man kunde upptäcka golvet. Sedan var det bara att hälla ett ämbar vatten över det hela och sopa iväg vattnet till springor och hål. Till helgen hackades enris och ströddes på golvet. Vid midsommar ströddes björklöv. Stugan hade också en farstu, ganska stor, av gistna bräder och med läckande tak samt saknade fönster. Det utgjorde både garderob och skafferi och hyste allt vad tänkas kan, kläder, skor och verktyg av alla slag, "skul"-ämbar, strömmings-fjårding, stavkärna och smörtråg, saltbytta och mjölk m.m. – i all oändlighet. – Ytterdörren hade en hake invändigt och en klinka utvändigt. Mellandörren hade lås men

ingen nyckel – för övrigt var allt grått ute och grått inne.

Täppan brydde sig gubben mindre om. Gumman och ungarna fick påta ner någon potatis här och där mellan stenarna och de var redan uppätta när höstens potatisskörd kom, men då skulle ju alla bönder ha ”jolpårona ur jola”, och då fick alla som kunde hålla i en potatis hjälpa till och plocka och på så sätt förtjäna sitt vinterförråd.

Det gamla paret Gynt är för länge sedan samlade till sina fäder och stugan är sedan många år jämnad med marken.

På samma plats står nu en hemtrevlig sommarstuga som ägs av en ättling av Mats-Pers-Petter och Stina i rakt nedstigande led, således en släktgård i miniatyr! Den steniga täppan är nu en sannskyldig lustgård med blommor och planteringar av alla slag där nu Mats-Pers-Petter och Stinas barnbarnsbarn med förtjusning tumlar om.

Källa: *Folkärna Hembygdsförening 1926-1976*, utgiven av Folkärna Hembygdsförenings Sockenbokskommitté 1976.

Soldaten Gynt och hans ättlingar

av Birgitta Larhm

Gynt-Anders, som nämns av Elna Hedberg, var född den 2/10 1828 i Alsbo Folkärna. Han var son till indelte soldaten **Jan Ersson Gynt**, född den 31/7 1789 i Alsbo Folkärna och hans hustru **Greta Matsdotter**, född den 30/1 1785 i Kyrkbyn Grytnäs.

Soldat i Folkare kompani

Jan Ersson blev soldat den 28/6 1815 och slutar den 19/3 1818, efter att han slutar som soldat nämns han även som bonde. Jan var soldat för Gynts rote med nr 90 för Stora Dicka i Folkärna socken.

Eftersom vi i Dalarna inte har några soldattorp, som är rotens ansvar, så kan soldaterna bo var de vill eller där de har möjlighet. För det mesta är det fattigfolkets söner som blir soldater i våra trakter.

Soldat Gynt bor kvar i Alsbo under hela sin levnad och avlider den 26/12 1848 i *stenpassion och gikt*. De sista åren nämns han som avskedad soldat och arbetare.

Jan Ersson och Greta Matsdotter

Han gifter sig 1815 med Greta Matsdotter och nämns som måg till Mats Ersson och hans hustru Stina Hansdotter i Alsbo. För Greta är det hennes andra äktenskap. Hon gifte sig första gången med Anders Ersson som nämns som måg i gården, han avlider 1811, i detta äktenskap föds ett flertal barn.

Greta Matsdotter avlider den 27/12 1855, *Enkan Greta Mattsdotter i Alsbo, gift 1:a 1802 med Anders Ersson i Alsbo, gift 2:a 1815 med soldaten Jan Ersson Gynt i Alsbo. Har legat länge till sängs aflagd d 27 december i Alsbo. I första giftet 1 son 1 dotter som lefva, senare giftet 3 söner af hvilka 1 lefva. 70 år 10 månader 27 dagar gammal.*

I äktenskapet föds söner Mats född den 23/12 1815, Johan född den 23/12 1818 och Anders född den 2/10 1828 alla i Alsbo. Johan avlider i L(illa) Alsbo den 1/4 1839 i *koppor, 20 år 3 månader och 7 dagar gammal.*

Anders Jansson och Johanna Jansdotter

I Elna Hedbergs berättelse nämns det att det föds sex barn i äktenskapet mellan Anders och Johanna men det är enligt kyrkböckerna, tio barn som ser dagens ljus mellan åren 1851 till 1873.

När första barnet sonen Anders föds den 26/9 1851, nämns föräldrarna i hans födelsebok som *drängen Anders Jansson och dess fästequinna Johanna Jansdotter, 21 år, båda i Igelkerna*. Så är det dags att ta ut lysning den 7/12 1851 och den 27 samma månad är de gifta med varandra. Under anteckningar i vigselboken läser vi att *Brudens fader arbetskarlen Jan Persson i Östanfors har gifvit sitt bifall till giftermålet*. I Johanna Jansdotters födelsebok 1830 är det noterat att hon är *dotter till Bergsmans Sonen Jan Persson i Östanfors och dess Hustru Brita Hansdotter, 36 år*.

Därefter kommer det ett barn var och vartannat år

Johan föds den 1/1 1854 och dottern Christina den 11/1 1856. Den 21/11 1857 ser sonen Erik dagens ljus men han blir inte gammal utan avlider av *scharlakansfeber* den 6/6 1857, knappt två månader gammal. Därefter kommer nästa son som även får namnet Erik, han föds den 7/4 1859. Dottern Anna föds den 23/3 1861 och följs av söner Per den 13/6 1863 och August den 7/12 1865. Per dör den 11/3 1866, *2 år 8 månader 28 dagar*, dödsorsak *slag*. Emma föds den 28/12 1868 därefter föds ännu en Per den 29/8 1871 och även han avlider som spädbarn den 2/2 1872, *7 månader 3 dagar*, av *Bröstsjuka*. Det tionde och sista barnet är Axel som föds den 2/2 1873 *på Alsbo ägor* och föräldrarna har nu varit gift 22 år.

Enligt folkräkning 1890 finns endast August och Axel hemma hos föräldrarna i Stora Alsbo. Gynt-Anders avlider den 19/4 1897 i Alsbo Folkärna. Hustrun Johanna Jansdotter avlider den 17/7 1903

och noterad som *enka efter arbetaren Anders Jansson i stora Alsbo 73 år 2 månader 9 dagar, dödsorsak Reumatisk verk, begrofs Juli 21 kl ½ 4 em.*

Barnbarnet blir soldat

Sonen Axel blir som farfar Jan Gynt soldat men för Stora Alsbo rote nr 102 med namnet Alberg, han antas den 12/4 1893 och tar avsked den 3/5 1901. Samma år beslutas att indelningsverket skall läggas ner och 1905 är nedläggningen ett faktum. Den 9/6 1895 gifter sig Axel Alberg med Anna Johansson född den 20/3 1873. I födelsebok för Folkärna kan vi läsa, *Anna född 20/3 döpt 23/3 1873, dotter till pigan Anna Stina Jansdotter från Grönvallen Grytnäs nedkom i Bergshyttan.* Enligt folkräkning 1900 är Axel Alberg med hustru och barn bosatta i kvarteret Svalan i Avesta.

Erik, Augusta och Emma

I samband med att Erik Jansson utflyttar från hemmet 1887 tar han sig namnet Lindgren. I folkräkning år 1900 är Erik bosatt i Krylbo med hustru och fyra barn, två söner och två döttrar och nämns som arbetare.

Två av syskonen tar ut flyttningsattest till Norra Amerika, August i juli 1892 och Emma i maj 1893.

Fast Jan Ersson Gynt var soldat under så kort period i sitt liv levde soldatnamnet kvar i folkmun långt in på 1900-talet.

Källa:

Folkärna församlings kyrkoarkivalier

Sveriges Släktforskarförbunds CD-skivor, 1890, 1900.

Västmanlands regemente, Folkare Kompani, Folkare Släktforskarföreningens soldatregister över indelta soldater.

Arkivens dolda skatter – sök svaren i originalen

av Barbro Vikström

Sveriges Släktforskarförbund fyller 25 år och utlyser 2011 till ett jubileumsår. Kyrkoboksmaterialet är en mycket liten del av de källor som kan ge information om förfäderna. Nu vill man lyfta fram allt det övriga material som finns i arkiven därför blir jubileumsårets tema **Arkivens dolda skatter – sök svaren i originalen.**

FSF vill därför slå ett slag för Krigsarkivet. De flesta har någon indelt soldat eller båtsman bland sina förfäder och i Krigsarkivet finns handlingar som rör anställda inom krigsmakten. Där kan man hitta det mesta om indelningsverket och Sveriges många krig. Krigsarkivet har dessutom en omfattande samling av kartor och ritningar, bortåt 1 miljon objekt. Däri ingår en mycket stor mängd handritade kartor från 1600-, 1700- och 1800-talen, som omfattar både nuvarande Sverige och andra delar av världen. Vi plankar från svensk Arkivguide:

Historik, verksamhetsområde och inriktning

Krigsarkivet grundades 1805. Från början hade det till uppgift att förvara kartor rörande Sverige samt att tillvarata de fältarkiv som hopbragts under kriget. Organisationsmässigt var Krigsarkivet ett kontor vid Fältmätningsskåren, från 1831 benämnd Topografiska kåren. År 1873 överfördes arkivet till den nyorganiserade Generalstaben, där

det kom att tillhöra krigshistoriska avdelningen. Ett omfattande arbete igångsattes för att till Krigsarkivet överföra de äldre arkiven från de centrala och lokala myndigheterna tillhörande armén. Arkivet blev genom ett reglemente 1882 öppet för forskare. År 1943 blev Krigsarkivet arkivmyndighet för alla under Försvarsdepartementet lydande myndigheter. Sedan 1 juli 1995 utgör Krigsarkivet en enhet inom myndigheten Riksarkivet.

Arkivets omfattning och huvudsakliga innehåll

Krigsarkivet förvarar arkiv från försvarets myndigheter från 1500-talet fram till vår tid. De största arkiven härrör från Krigskollegium och Amiralitetskollegium och deras efterföljare. Omfattande är också bl.a. regementsarkiven och vissa stabers arkiv liksom arkiven från flottans stationer. Vidare kan nämnas serier och samlingar av rullor, räkenskaper och andra kamerala handlingar som under 1800-talet överlämnades från Kammarkollegium att förvaras av de militära arkiven. I regel har arkiven levererats fram till och med 1970-1980-talen. Ett viktigt bestånd är även de ca 1400 enskilda arkiven. En särskild ställning intar kart- och ritningssamlingarna från 1500-talets handritade material till dagens internationella kartproduktion.

(Svensk Arkivguide 1996)

Ond, bråd död

av Barbro Vikström

En enda familj kan drabbas av många olyckor och sorger. I domboken för Folkare tingslag läste jag om en man som hängt sig. Med utgång från hans hustru framtonade följande historia.

Lena Israëlsdotter

Vi befinner oss i By socken i södra Dalarna och året är 1799. Den 10 juli föds i Buska Israel Erssons och Stina Ersdotters äldsta dotter Lena. I födelseboken står det Helena men för övrigt är det Lena som gäller. Redan vid 12-13 års ålder börjar hon som vallflicka hos en bonde i samma by. I den åldern känns det kanske bra att inte ha så långt till hemmet.

Hon gifter sig första gången den 26 december 1817 med drängen Eric Ersson i Nedra Hede. I äktenskapet föds tre söner. Den första i raden är sonen Eric som kommer till världen den 23 oktober 1820. Sonen Israel är född den 17 december 1822 och den yngste, Anders, föds den 2 juli 1828 i Nedra Hede där också hans bröder först ser dagens ljus.

Men nu följer en svår tid för Lena. Den 20 februari 1829 dör äldsta sonen Eric av Colik endast 8 år gammal. Drygt ett år senare, den 7 april 1830 ser vi i dödboken att bergsman Eric Ersson i N. Hede *Fallit af en ställning*. Eric senior kommer från Möklinta där han föddes i Bennbäck den 7 september 1791 så han blev inte mer än 38 år.

Lenas andra gifte

Lenas änkestånd varar i mer än två år men vid 33 års ålder, den 30 december 1832, är hon redo för giftermål igen. Den nye mannen heter Anders Ersson och är född den 6 augusti 1807 i Spisbo. I det nya äktenskapet föds två döttrar, Anna den 27 oktober 1833 och Stina den 9 juli 1838. Familjen bor fortfarande i Nedra Hede. Men än är det är inte slut med sorger för Lena. Dottern Anna drabbas av hetsig feber och avlider den 28 juni 1836. År 1847 kommer nästa slag.

Sedan berättelse inkommit att Bonden Bons Anders Ersson i Nedra Hede förliden gårdag funnits hängd i Skogen och till hemmet återförd instälde sig undertecknad till följd af Kongl. förordningen den 19de februari 1824 för att besiktiga den död Kroppen hwaröfver Protocoll upprättades som jemte Präste-Bevis bifogas; och då ingen ringaste anledning förefanns att någon varit orsaken till Anders Erssons död; anhålla i ödmjukhet dess anförwanter att få honom Christliga begrafen,

hvarom Herr Härads Höfdingens uttalande afvaktas.

Mannen efterlämnar Hustru och 3ne Barn. Norrby den 22 April 1847. CU Säfwenberg

Protocoll hållet vid Besiktningen af Bons Anders Erssons i Nedra-Hede döda Kropp den 22 April 1847.

S.D. Undertecknad kallad att syna Bons Anders Ersson i Nedrahede som befunnits förleden gårdag hängt sig i Skogen, och nu hemförd, hvarvid icke det ringaste till yttre våld kunde uptäckas, endast kring helsen där snaran suttit befans en blånad ring.

Anders Ersson som begifvit sig till skogs för att uprymma en Milbotten och urvälta weden hade föga gjort dervid och uptäcktes om aftonen stående på knäna med sitt eget strumpeband fästadt kring halsen död uti framlutande ställning.

Samtelige Grannar intyga att Anders Ersson i lifstiden varit stilla, nykter och beskedlig samt god granne, men mycket fundersam och bekymrad huru han skulle taga sig ut i dessa dyra tider.

Sålunda befunnet betyga Nedra Hede som ofvan CU Säfwenberg

Jan Jansson, Eric Andersson

Bägge i Nedra Hede samt närvarande vid Besiktningen.

Lenas andra man har alltså hängt sig i skogen i sitt strumpeband. Man hittade honom på kvällen den 21 april 1847. Varför han tog sitt liv är inte klarlagt. Kanske var det hans oro över ekonomin och hur han skulle få det att gå ihop som gjorde honom så förtvivlad att han hängde sig? Svaret på anförwanternas ödmjuka anhållan kom från Härads Höfdingen Högädle Herr Th. Callesholm den 28 april samma år och den 3 maj begravdes Bergsmannen Anders Ersson, 39 år gammal, i tysthet, enligt domhafvandes beslut.

Israel Ersson och Stina Ersdotter

Lenas föräldrar gifter sig den 27 juli 1799, alltså en kort tid efter hennes födelse. Lena beskrivs inte som oä i födelseboken, kanske beroende på att första lysningen sker den 9 juni, men vigselboken anger otidigt sänglag. Ingen kommer undan, eller hur?

Israel Ersson, föddes i Nedra Hede den 21 juli 1777. Hustrun Stina Ersdotter är några år äldre, hon föddes den 7 januari 1772 i Buska. Parets andra dotter Stina föddes den 9 april 1802. Året efter

drabbas Israel av hetsig feber som ändrar hans liv den 13 mars. Han är då 25 år.

Israels föräldrar är Eric Persson (1750-1813) och Malena Mattsdotter, född 29 augusti 1750. Hon dör 1781 i *swår barnsbörd, d 16 April då hon sal. i herranom afsomnade, lefwat 31 år.*

Eric gifter om sig 1786 med Cherstin Olsdotter (1745-1818). Med henne får han två döttrar, halvsysstrar till Israel. Lisa, född 3 maj 1788 och dör av rödsot den 21 juli kl 3 om morgonen år 1789. Christina som föds den 24 maj 1791 klarar sig bättre. 1811 gifter hon sig med Anders Andersson (1785-1855). Hon överlever sin make med 14 år. De får tillsammans 7 barn, *varav 4 söner döda i sin barndom.* 1 son och båda döttrarna är fortfarande i livet när modern dör 1869.

Stina Ersdotters föräldrar, tillika Lenas morföräldrar, är Eric Jansson (1747-1818) och Cherstin Ersdotter (1751-1837). Förutom Stina består familjen av ytterligare 3 döttrar och 2 söner. 1 son dör i späid ålder.

Flera år efter Israels död blir Stina *lägrad af drängen Anders Jansson* och resultatet blir oägta sonen Anders som ser dagens ljus den 19 mars 1811. Han klarar sig inte längre än till den 20 januari 1812. Samma år den 17 maj gifter sig Stina och Anders Jansson (1763-1842). De får ännu en son Jan den 7 februari 1815 som uppnår vuxen ålder och bildar familj. Stina själv är 80 år när hon läggs i graven efter att ha dött den 13 februari 1852.

Israel Ersson och Anna Jansdotter

Lenas äldsta son dog ju som barn. Hennes andra son Israel gifter sig den 9 november 1849 med dottern till en skomakare i Vadsbro, Anna Jansdotter. Hon är född 8 december 1822 och alltså årsbarn med sin man. 1850 den 2 september föds tvillingarna Johan och Erik men som så ofta med tvillingar klarar inte heller dessa av att leva. Erik dör 12 september och Johan den 14:e, alltså efter bara 10 resp. 12 dagar.

1851 flyttar så Israel och Anna från Nedra Hede till Vadsbro. Paret får inte flera barn utan förblir barnlöst. Den 26 juni 1872 dör så Israel, 49 år gammal p g a en olyckshändelse i arbetet. *Under arbete med bortförande af Sten svårt skadad i venstra benet och fotleden hvaraf följde sårfeber samt lunginflammation. Död vid Tviksta i Hedemora landsförsamling.*

Anna fortlever sitt liv i Vadsbro till 1907 då hon kommer till Norrby fattiggård där hon avlider den 10 mars 1908.

Anders Ersson och Stina Jansdotter

Tredje sonen Anders arbetar som dräng men vid giftermålet den 4 november 1859 tituleras han bergsman. Hustrun är Stina Jansdotter född i Smedsbo den 10 juli 1830. Anders lämnar detta

jordelivet den 9 mars 1895 medan hustrun Stina är av något segare virke. Den 12 december 1915 dör hon av ålderdomssvaghet i Östanfors, Folkärna.

Christina Charlotta, deras första barn, föddes 16 juni 1860. Hon gifter sig den 19 oktober 1884 med Erik Eriksson (1860-) och flyttar till Västansjö, Folkärna där hon med jämna mellanrum föder barn. Bärta Elisabet 24 augusti 1885, Erik Einar 1 november 1886, Carl Gunnar 18 april 1888, dödfödd gossebarn 18 december 1889, Per Edvin 15 december 1890, dödfödd gossebarn 6 juli 1892 och Johan Martin 28 juli 1893. Så dör Christina Charlotta i barnsängsfeber den 1 augusti, bara några dagar efter sonens födelse. I Johan Martins födelsenotis står antecknat: *Barnets döpelse och moderns begravning inträffade på samma dag.*

Erik står nu där med 5 barn, det äldsta ska precis till att fylla 8 år. Han gifter sig 1895 med Sofia Erika Nyholm (1874-) från Hedemora och de får åtminstone en dotter, Eva Eugenia född 21 december 1895.

Den 4 oktober 1862 föds Anders och Stinas andra barn, sonen Erik August. 1888 åker han över till Norra Amerika, närmare bestämt till Salina. I oktober 1893 är han åter hemma i Nedra Hede och den 9 december gifter han sig med Emma Sofia Eriksdotter, född 2 januari 1866 i Garpenberg. Under Erik Augusts amerikaäventyr födde Emma Sofia deras dotter Augusta Emilia den 29 januari 1889. Ingegerd Maria föds 5 augusti 1894 och sedan sönerna Erik Richard 7 februari 1896 och August Edvin 2 januari 1899 som inte lever året ut utan dör 19 april.

Emma Sofia lider av lungsjuka och avlider 15 april 1900. Erik August tar då den resterande familjen och sin mor Stina Jansdotter och flyttar 1901 till Östanfors, Folkärna. Den 27 december 1903 drunknar sonen Erik Richard *af våda vid skridsko åkning.* Döttrarna bildar familj och Augusta Emilia dör i Jakobsberg 1964 och Ingegerd Maria i Krylbo 1959. Erik August slutar sin levnad den 20 augusti 1950 i Brogård, Grytnäs.

Stina Andersdotter och Gustaf Andersson

Lenas dotter i sitt andra gifte Stina, gifter sig 28 oktober 1865, med Gustaf Andersson (1839-1919) från Vadsbro. De bor första tiden i Vadsbro där deras dotter Anna Maria föds 4 januari 1867. Året efter flyttar familjen till Nedra Hede. Deras enda son Andreas kommer då till världen den 9 november 1868 och därefter två flickor. Christina den 9 januari 1874 och Johanna den 25 september 1876. Stina avlider i Nedra Hede den 27 juli 1896.

Anna Maria gifter sig den 28 april 1901 med soldaten Karl Erik Hedbom (1859-1940). Hans första hustru, Augusta Jansdotter (1861-1898) dog i

lungsot och efterlämnade man och flera barn. Anna Maria dör den 25 september 1947.

Andreas kallar sig Ek ett tag men *Ek utgår 1891* och det blir Gustafsson i fortsättningen. Andreas dör ogift den 14 september 1949.

Christina gifter sig den 28 november 1896 med August Andersson (1869-). Familjen begåvas med fyra barn varav den äldsta dör i späda ålder. Christina hinner fylla 75 år innan döden hinner upp henne den 14 september 1949.

Johanna kommer tillbaka till hemmet 1897 efter moderns död. Mitt tips är att hon sköter hushållet åt sin far och bror.

Vår huvudperson Lena Israëlsdotter är 47 år när hennes andra man tar sitt liv. Hon gifter inte om sig utan bor hos sonen Anders och hans familj till slutet. Hon dör av vattusot den 3 november 1863 och har då nått en ålder av 64 år.

Jag vet inte, men nog tycker jag att Lenas familj var väldigt olycksdrabbad. Lenas första man ramlar ner från en ställning och slår ihjäl sig och hennes andra man hänger sig i sitt strumpeband. Två av Lenas barn dör i unga år och en son råkar ut för en olyckshändelse. Fadern dör endast 25 år gammal och för hennes farmor är det en svår barns börd vid 31 år ålder som ändrar livet. Flera barnbarn dör efter bara några dagar i livet, ett barnbarn drunknar och en dör i barnsäng som dessutom tidigare har två dödfödda gossar. Somliga får kanske mer än de klarar av.

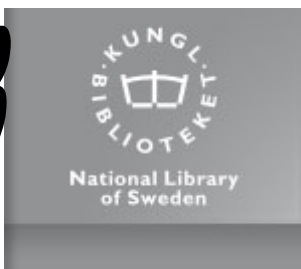
Källor:

Kopparbergs läns häradsrättsarkiv, Folkare tingslag, dombok AIII:6 år 1847

Kyrkböcker By (W), Folkärna (W), Garpenberg (W), Möklinta (U)

Sveriges Dödbok 1901-2009

KB

Kungliga Biblioteket i Stockholm

Finns intresse för att åka till Kungliga biblioteket? Vi i styrelsen ställer oss den frågan efter att begäran om att åka dit har inkommit.

Vi har tänkt att en dag i maj kan passa men vilken veckodag?

Åker vi ner en lördag har de endast öppet mellan kl 11-15, måndag-torsdag 09-19, fredag 09-18.

Kungliga biblioteket håller på att byggas om och att bli guidad är inte det lättaste.

Vi har även hört oss för om det går att få ”tillgång till en bibliotekarie” som kan visa oss vad som finns. Även detta är begränsat under lördagarna eftersom det kommer många besökare och det är endast ett fåtal personal.

Är du intresserad av att åka till KB hör av dig och även vilken dag som du tycker är bäst så får vi se hur stort intresset är!

Ring redaktörerna, Barbro 0226-556 02, Birgitta 0226-558 94

Styrelsen rapporterar!

Under denna rubrik kommer medlemmarna att fortlöpande få information om styrelsens arbete.

Kent Lindström, fotograf i Avesta

Måndagen den 31 januari träffades vi ett stort antal fotointresserade i källaren på Myrgatan 3 i Avesta. Fotografen Kent Lindström, som nu har lagt ner sin fotoateljé, visade foton från sin långa verksamhet som fotograf i Avesta. Dessutom hade han en hel del foton med sig från sin svärfars fotoverksamhet. Här fanns allt från Gustav VI vid hans eriksgata till konsul Axelsson Johnssons begravning och mycket annat smått och gott.

Kent Lindström i vimlet

foto: B Vikström

Under två lördagar i vår testar vi Genline och SVAR

Är du nyfiken på hur det går till att forska med hjälp av **Genline** och **SVAR**?

Lördagen den 16/4 kommer **Genline** att presenteras för intresserade forskare och du får även testa.

Lördagen den 14/5 kommer **SVAR** till Avesta för att presentera hur det går till att forska med hjälp av SVAR. Och även denna lördag får du testa själv hur det går till att forska.

Båda dessa lördagar träffas vi i **Avesta bibliotek** mellan **kl 10.00-14.00**.

Du som varken har testat Genline eller SVAR se nu till att notera i almanackan och kom till biblioteket. Du behöver inte förboka utan kom och ställ frågor och prova.

Efterlysning!

Vi fick ett mail från Eva Magnusson, som efterlyser **Anders Källberg**, resp. **Verner** och **Anna Sofia Källberg** som har varit verksamma med någon form av mejeri, mjölkaffär och kanske någon liten servering i Avesta/Krylbo mellan kanske 1910 till slutet av 1920-talet. Det är inte Krylbo gamla mejeri, det vet jag, men något annat, kanske lite mindre mejeri.

Anders Källberg är född 1860-07-25 och sonen **Verner** är född 1890-04-14.

Verner var nog inte verksam som mejerist utan han var förman på en sulfittfabrik. Hustrun Anna Sofia var mejerska.

Är det någon som vet något om familjen Källberg och deras mejeriverksamhet?

Hälsningar

Eva Magnusson,
gift med Ove Källberg, barnbarns barn till Anders.
e-post 338magnusson@telia.com

Fru Björkman, barnmorska

I senaste numret av An-Siktet fick barnmorskan i Folkärna fel förnamn! Hennes rätta förnamn är **Hanna Sofia Björkman**, född **Lundberg**. Hon föddes den 19/6 1895 i Nedre Ullerud (Värmland) där hennes far var skogvakare. Hanna inflyttade till kommunalhuset i Folkärna 1924, från Södertälja stad.

Hennes fader **Per Axel Lundberg**, född 1864 i Säfnäs (Dalarna) var gift med **Emma Sofia Löfstedt**, född 1867 Visnum (Värmland). **Hanna Björkman** var barnmorska i Folkärna till ungefär 1955.

År 1925 den 27/8 gifter hon sig med **Sven Olof Björkman** född den 15/11 1897 i Leksand. Han inflyttar från Leksand till Folkärna 1924 och nämns som folkskollärare. **Olof Björkman** förestod även biblioteket i kommunalhuset i Folkärna, där många av oss barn fick vårt intresse för litteraturen väckt.

Olof Björkman var son till hemmanägaren **Erik Olsson Björkman**, född 1861 och hans hustru **Karin Ersdotter**, född 1863 båda i Leksand. Eriks bror **Olof Olsson Björkman**, född 1865 nämns som småskollärare.

(Red.s anm)

Bästa släktforskarkolleger i Sverige!

Ifall ni har medlemmar, som söker sina rötter i Finland, eller sina släktingar i USA, kan vi kanske hjälpa.

Med vänlig hälsning

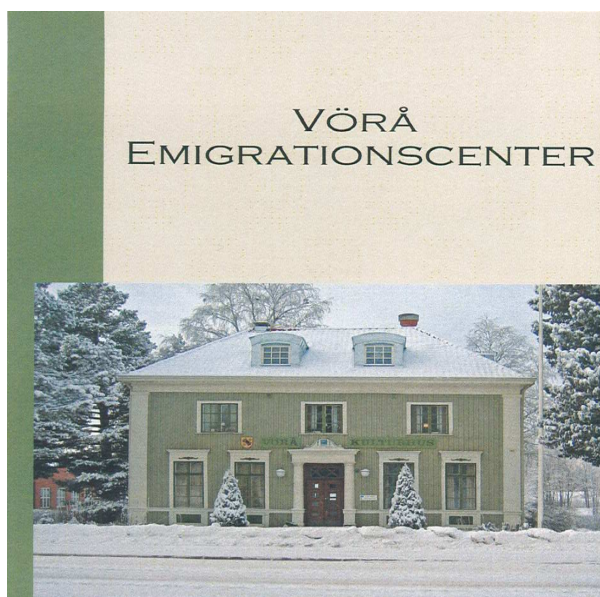
Torbjörn Nikus

t.nikus@gmail.com

Tjänster som Vörå Emigrationscenter erbjuder:

- Språkkunskap i svenska, fiska och engelska samt översättningar
- Släktforskning med hjälp av Vörå, Oravais och Maxmo församlingars kyrkböcker.
- Släktforskning också i andra församlingar i Finland.
- Hjälp med att hitta finska emigranter och deras ättlingar i Nord-Amerika.

- **Söker du dina rötter i Finland?**
- **Söker du finska emigranter eller deras ättlingar i Nord-Amerika?**

Idag sköts forskningsuppdrag och översättningar av släktforskarföreningens medlemmar, som alla arbetar på frivillig basis. Dessa frivilliga är alla erfarna släktforskare. En nominell avgift debiteras för tjänsten. Avgiften används till att delvis täcka Emicenters löpande utgifter.

Emigrantionscentret i Vörå är unikt. Det existerar idag tack vare uppoffrande arbete av de grundande medlemmarna och andra frivilliga i Vörå Släkt- och hembygdsforskare r.f. Det spelar en viktig roll i bevarandet av kulturarvet i Vörå med omnejd. Det är av stor betydelse inte bara för lokala invånare utan för alla med anknytning till Finland.

Folkare Släktforskarförening

Försäljning av skivor, litteratur mm

Skivor:

	<u>medlemspris</u>	<u>icke medlem</u>
Begravda i Sverige	495:- *	595:-
Sveriges Befolkning 1880	550:- *	600:-
Sveriges Befolkning 1890	495:-	595:-
Sveriges Befolkning 1900	550:- *	640:-
Sveriges Befolkning 1970	535:- *	595:-
Sveriges Befolkning 1980	535:- *	595:-
Sveriges Befolkning 1990	500:- *	560:-
Finländare i Sverige	135:-	150:-
Gamla Stan	295:-	345:-
Kungsholmen	395:-	445:-
Söder	200:-	245:-
Skilda i Stockholm	135:-	150:-
Sveriges dödbok 1901-2009	550:- *	625:-
Sveriges dödbok 1947-2000	100:- *	300:-

Litteratur:

Handbok, Emigration	100:- *	215:-
Handbok, Fader okänd	195:-	215:-
Rättshistoria för släktforskare, Nordlöf B	30:- *	55:-
Riksarkivet och släktforskaren	25:- *	
Svenska sjukdomsnamn	180:- *	200:-
Inspiration för släktforskare	99:- *	
Arkivguide för släktforskare	126:- *	

Antavlor:

Antavla, A4, 4 generationer block	35:- *	
Antavla, 8 generationer	30:- *	
Antavla, 5 generationer (styv kartong)	35:- *	
Ansedlar, block	40:- *	

Medlemspriser är förmånspriser!

* finns i föreningens lager

Utö gruvor

Köpebrev med sigill från Utö Gruvor i Stockholms skärgård 1724.
Dokumentet ingår i Ställbergbolagens arkiv. Finns att beskåda i arkivet i Håksberg.
foto: Anders Larsson

Utö Gruvor är förmodligen de äldsta i Sverige där man började bryta järnmalm redan på 1100-talet. Gruvorna (Silvergruvan) nämns första gången i skrift 1607 och 1613 fick man tillstånd att undersöka malmen på Utö. År 1624 fanns det nio gruvor på Utö. Efter rysshärjningarna 1719 blev Utö hårt drabbat och gruvorna delvis förstörda. Efter härjningarna startade **Matthias Werfwerstedt** upp gruvorna igen.

Under åren 1803-1806 såldes hela ön till ett gruvbolag med 25 delägare. Under samma period byggdes brukskontoret och disponentbostaden. Idag är Utö Vårdshus inhyst i det gamla brukskontoret och disponentbostaden är omgjort till konferenslokaler. Grundämnet Litium upptäcktes för första gången i ett mineralprov 1817 av **Berzelius** lärjunge **Johan August Arfwedson**. Gruvbrytningen nådde sin kulmen i mitten av 1850-talet och lades ned 1879.

Källor:
Stockholms läns museum
Utö hembygdsförening
Länsstyrelsen i Stockholm län